

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llwybr Sgrinio'r Clyw i Blant Ifanc yn yr Ysgol yng Nghymru

Beth yw Llwybr Sgrinio'r Clyw i Blant Ifanc yn yr Ysgol?

Mae Llwybr Sgrinio'r Clyw i Blant Ifanc yn yr Ysgol yn wasanaeth cenedlaethol a fydd yn cynnig prawf sgrinio'r clyw i bob plentyn sy'n cyrraedd pump oed yn ystod ei flwyddyn ysgol bresennol (blwyddyn dderbyn). O fis Medi 2022, bydd hyn hefyd yn cynnwys plant sy'n derbyn addysg gartref yn y flwyddyn y maent yn cyrraedd pump oed.

Nod prawf sgrinio'r clyw yw adnabod plant sydd â nam sylweddol a pharhaol ar eu clyw, sydd naill ai'n unochrog (un glust) neu'n ddwyochrog (y ddwy glust). Gall y prawf sgrinio hefyd adnabod plant sydd â cholled clyw dros dro y gall fod angen ei monitro a/neu y gall fod angen mewnbwn pellach ar ei chyfer (fel cymhorthion clyw dros dro a/neu atgyfeiriad at feddyg y Glust, y Trwyn a'r Gwddf).

PWYSIG

Rhaid peidio â sgrinio plant sydd â siyntiau rhaglenadwy yn y ffordd yma gan fod risg y gallai'r offer sgrinio effeithio ar y siynt. Os oes gan eich plentyn siynt rhaglenadwy, cysylltwch â'ch adran awdioleg leol i drafod hyn ymhellach.

Sut mae trefnu prawf sgrinio'r clyw yn yr ysgol?

Os yw eich plentyn yn mynychu'r ysgol, bydd yn cwblhau'r prawf sgrinio ar safle'r ysgol. Bydd y Sgriniwr Clyw yn trefnu dyddiad gyda'r ysgol.

O fis Medi 2022 ymlaen, bydd pob plentyn sy'n derbyn addysg gartref sy'n cyrraedd pump oed yn ystod y flwyddyn ysgol bresennol hefyd yn gymwys ar gyfer prawf sgrinio'r clyw i blant ifanc yn yr ysgol.

Bydd eich adran awdioleg leol yn cysylltu â chi i drefnu prawf sgrinio'r clyw. Bydd yn cael ei gynnal mewn lleoliad clinig yn eich bwrdd iechyd.

Mae gen i bryderon am glyw fy mhlentyn; a ddylwn i aros am brawf sgrinio'r clyw yn yr ysgol?

Os oes gennych bryderon sylweddol am glyw eich plentyn am chwe wythnos neu ragor, dylech ofyn am atgyfeiriad at y Gwasanaeth Awdioleg Plant drwy eich meddygfa.

Mae profion sgrinio'r clyw i blant ifanc yn yr ysgol yn cael eu cynnal drwy gydol y flwyddyn ysgol.

Oherwydd nifer yr ysgolion y mae angen ymweld â nhw, ni allwn warantu pryd yn y flwyddyn ysgol y bydd eich plentyn yn cael prawf sgrinio'r clyw.

Oes rhaid i fy mhlentyn gael prawf sgrinio'r clyw?

Argymhellir yn gryf fod eich plentyn yn cael ei sgrinio er mwyn canfod unrhyw nam ar y clyw, fel bod modd cynorthwyo'r plentyn gyda'i ddatblygiad o ran lleferydd ac iaith, ei broses ddysgu, a'i ddatblygiad cymdeithasol.

Gall rhai namau ar y clyw ddatblygu'n raddol, a gall rhai fod mewn un glust yn unig.

Gall hyn ei gwneud yn anodd ichi sylwi ar nam ar glyw eich plentyn heb brawf clyw.

Cyn i'r Sgriniwr Clyw ymweld ag ysgol eich plentyn, bydd ffurflen gydsynio optio allan yn cael ei hanfon atoch.

Os nad ydych yn dymuno i'ch plentyn gael prawf sgrinio'r clyw, dylech roi gwybod i'r Pennaeth yn ysgrifenedig ar unwaith.

Beth mae'r prawf yn ei gynnwys? Oes unrhyw beth y galla i ei wneud i helpu fy mhlentyn i baratoi ar gyfer prawf sgrinio'r clyw yn yr ysgol?

Bydd y prawf yn cael ei gynnal gan Sgriniwr Clyw profiadol. Prawf syml fydd hwn lle bydd eich plentyn yn gwisgo clustffonau i wrando ar gyfres o synau gwahanol.

Gofynnir i'ch plentyn ymateb pan fydd yn clywed y sain.

I baratoi eich plentyn, gallwch sicrhau ei fod yn gyfforddus yn gwisgo clustffonau, ac ymarfer mathau o gemau sy'n cynnwys aros, er enghraifft "Parod! Ewch!".

Beth sy'n digwydd os yw fy mhlentyn yn absennol o brawf sgrinio'r clyw yn yr ysgol?

Bydd y Sgriniwr Clyw yn ymweld ag ysgol fwy nag unwaith. Os nad yw eich plentyn yn bresennol ar ddyddiad yr ymweliad cyntaf, bydd yn cael ei sgrinio yn ystod ymweliad diweddarach.

Os nad yw eich plentyn yn bresennol ar yr ail neu'r drydedd ymgais, a'ch bod yn dymuno i'ch plentyn gael prawf sgrinio'r clyw, dilynwch y cyfarwyddiadau ar y ffurflen gydsynio.

Beth sy'n digwydd os nad yw fy mhlentyn yn pasio prawf sgrinio'r clyw?

Mae sawl rheswm pam efallai na fydd eich plentyn yn pasio prawf sgrinio'r clyw, gan gynnwys:

- Efallai fod eich plentyn wedi cael colled clyw dros dro. Mae hyn yn gyffredin iawn ymysg plant ifanc (e.e. colli clyw oherwydd annwyd neu haint yn y glust).
- Efallai fod y plentyn wedi bod yn rhy swil, neu efallai nad oedd yn ddigon hyderus i gwblhau'r prawf.
- Efallai fod gan y plentyn anghenion dysgu ychwanegol sy'n golygu nad yw'r prawf yn briodol. Bydd y plant yma'n cael eu hatgyfeirio at wasanaethau awdioleg yn uniongyrchol.
- Efallai fod gan y plentyn nam ar y clyw sy'n gofyn am asesiad llawn.

Bydd y Sgriniwr Clyw yn dychwelyd ar ddyddiad diweddarach i ailadrodd y prawf sgrinio.

Os na fydd eich plentyn yn pasio'r ail brawf sgrinio, bydd yn cael ei atgyfeirio at y Gwasanaeth Awdioleg Plant er mwyn cynnal asesiad pellach mewn ysbyty neu glinig lleol.